

Raadsvoorstel

Onderwerp **Begrotingswijzigingen 2e en 3e kwartaal 2017**

Registratienr. 6620171 Steller/telnr. Nico Werkman / 7680 Bijlagen **1**

Classificatie Openbaar Geheim

Vertrouwelijk

Portefeuillehouder

Schroor

Raadscommissie

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. de begrotingswijzigingen 2^e en 3^e kwartaal 2017 vast te stellen;
- II. een aanvullend investeringskrediet van € 200.000,-- beschikbaar te stellen voor de huisvesting van het Noordelijke Belastingkantoor. Het totaal beschikbaar gestelde krediet voor het Noordelijk Belastingkantoor komt daarmee op 1,151 miljoen euro;
- III. het investeringskrediet voor 'Gresco, integrale aanpak 24 gebouwen' te verlagen met 1,391 miljoen euro naar 1,725 miljoen euro;
- IV. de gemeentebegroting 2017 op programmaniveau overeenkomstig te wijzigen;
- V. het genomen besluit vanwege het financieel toezicht op grond van artikel 21 Wet algemene regels herindeling voor te leggen ter afstemming aan de gemeenten Haren en Ten Boer en ter goedkeuring aan Gedeputeerde Staten;
- VI. het genomen besluit na goedkeuring door Gedeputeerde Staten in uitvoering te brengen.

Samenvatting

In het proces van het samenstellen van Voortgangsrapportage 2017-II zijn begrotingswijzigingen opgesteld. Deze worden nu ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd. De begrotingswijzigingen vloeien voort uit eerder door ons genomen besluiten, die gevolgen hebben voor de begroting, uit kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd met direct gerelateerde baten of bijdragen vanuit bestemmingsreserves en wijzigingen door verschuivingen van budgetten tussen deelprogramma's. Ze hebben geen invloed op het begrotingssaldo. Veel wijzigingen moeten daarom worden beschouwd als administratief technisch van aard, teneinde aan regelgeving te voldoen.

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

Hierbij treft u de begrotingswijzigingen aan over het tweede en derde kwartaal 2017. Dit voorstel bevat begrotingswijzigingen die voortvloeien uit beleidsontwikkelingen, wijzigingen in het kader van begrotingsrechtmatigheid en wijzigingen door verschuivingen van budgetten tussen programma's. De wijzigingen hebben geen invloed op het begrotingssaldo. Verder is de afspraak met uw raad gemaakt dat u ook in kennis wordt gesteld van de wijzigingen op deelprogrammaniveau. Daarom bestaat dit voorstel uit twee delen, namelijk:

- deel I: begrotingswijzigingen die ter vaststelling aan uw raad worden voorgelegd (programmaniveau);
- deel II: begrotingswijzigingen die wij uw raad ter kennisname doen toekomen (deelprogrammaniveau, zonder effect op programmaniveau).

Deel I van dit voorstel bestaat uit een viertal categorieën begrotingswijzigingen, namelijk:

A. Beleidsontwikkelingen

Dit zijn wijzigingen met een meer inhoudelijk karakter.

B. Uitvoering eerder genomen besluiten

Over meerdere onderwerpen zijn door uw raad besluiten genomen en/of bent u per brief geïnformeerd. Met de opgenomen begrotingswijzigingen wordt hieraan financieel uitvoering gegeven.

C. Verwerking taakstellingen

Een aantal wijzigingen heeft betrekking op het invullen van diverse taakstellingen en bezuinigingen in de begroting. Deze taakstellingen komen zowel bij de lasten als bij de baten tot uitdrukking.

D. Technische wijzigingen

Onder deze laatste categorie scharen we loon- en prijsontwikkelingen in de diverse budgetten, correcties op de begroting of op eerdere begrotingswijzigingen en voorstellen die een link hebben met begrotingsrechtmatigheid.

In de praktijk doen de bovengenoemde omstandigheden zich voortdurend voor. Het is erg onpraktisch bij elke aanleiding via een apart raadsvoorstel tot een begrotingswijziging te moeten besluiten. Daarom worden grote en kleine veranderingen 'opgespaard' en op een aantal momenten gebundeld aan uw raad voorgelegd. Dit is in overeenstemming met de werkwijze die hierover met uw raad is afgesproken.

De opbouw van de begroting is van programma naar deelprogramma naar beleidsveld naar activiteit. De autorisatie van uw raad ligt op het niveau van programma.

Kader

Financiële verordening gemeente Groningen.

Argumenten en afwegingen

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Financiële consequenties

Overige consequenties

Vervolg

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'P. den Oudsten', written over a horizontal line.

de burgemeester,
Peter den Oudsten

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'P. Teesink', written over a horizontal line.

de secretaris,
Peter Teesink

Beleidsontwikkelingen

A01. Programma Kunst op Straat

Door het uitvoeren van het programma Kunst Op Straat 2017 stijgen de lasten binnen deelprogramma 6.1 'Culturele Infrastructuur' met 118 duizend euro. De dekking van de uitvoering van de projecten van Kunst Op straat komt voor 59 duizend euro uit opbrengsten van derden en voorgesteld wordt om het resterende bedrag ad 59 duizend euro te onttrekken uit de reserve Kunst Op Straat. Daarnaast verwachten we minder baten tot een bedrag van per saldo 20 duizend euro bij Kunstuitleen en Platformfunctie. Inherent daaraan gaan we diverse budgetten aan de lastenkant verlagen. In totaal verhogen we de lasten met 98 duizend euro hoger en de baten met 39 duizend euro.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
06 Cultuur	06.1 Culturele infrastructuur	I	98	39	59		59	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			98	39	59	0	59	0

A02. Extra Beleid Duurzaamheid

In de reserve Extra Beleid is voor het onderwerp 'Duurzaamheid / Diversen' nog 87 duizend beschikbaar. Dit willen we gebruiken om het programma 'Groningen geeft Energie' uit te voeren. Voorgesteld wordt om dit bedrag hiervoor aan genoemde reserve te onttrekken. Deze middelen komen oorspronkelijk uit energiefonds. Via dit programma wordt bijgedragen aan de destijds beoogde energiebesparing.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
08 Wonen	08.4 Kwaliteit woningvoorraad	I	87		87		87	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			87	0	87	0	87	0

Uitvoering eerder genomen besluiten

B01. Ontwikkeling A-kwartier

Op 26 oktober 2016 besloot uw raad (nr 5921647) om het aanvullende voorbereidings- en uitvoeringskrediet ten behoeve van de ontwikkeling van het A-kwartier onder meer te dekken ten laste van een voorbeslag op de begroting 2017 met betrekking tot het budget Gebiedsgericht Werken 2017 voor een bedrag van 400 duizend euro. Om te voldoen aan de regelgeving moeten de eigen middelen in een bekleemde reserve worden gestort, waaruit de toekomstige kapitaallasten worden gedekt. Met deze begrotingswijziging wordt dit geëffectueerd.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
08 Wonen	08.7 Overig wonen	I			0	400		400
12 College, raad en gebiedsg.werk	12.2 Gebiedsgericht werken	I	-400		-400			-400
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			-400	0	-400	400	0	0

B02. Bijstand op maat

Op 29 maart jl. stelde uw raad het voorstel 'Bijstand op maat' (nr 6229251) vast. Hierin was ook een dekkingsvoorstel opgenomen voor de bekostiging in 2017 van het experiment 'Bijstand op maat 2017-2019'. In lijn met dit voorstel besloot u bij de vaststelling jaarrekening 2016 dit project voor 200 duizend euro te dekken uit de resterende middelen van het Participatiebudget 2016. Voor de overige nog niet gedekte kosten ad 170 duizend euro stellen wij u nu voor 150 duizend euro te onttrekken aan de bij de jaarrekening 2016 ingestelde reserve ESF en 20 duizend euro uit de middelen van het Participatiebudget te halen.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
01 Werk en inkomen	01.1 Werk en activering	I	-20		-20		150	-170
01 Werk en inkomen	01.2 Inkomen en armoedeverlichting	I	170		170			170
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			150	0	150	0	150	0

B03. Budget Healthy Ageing

Bij brief van 24 mei jl. (nr 6380112) informeerden wij u over het opstellen van een Healthy Ageing Visie. Hiervoor is binnen deelprogramma 2.1 'Groningen Kennisstad' incidenteel een budget nodig van 160 duizend euro. We gaven in de brief aan dit budget te willen dekken uit het Gebiedsbudget (40 duizend euro), het Gezondheidsbudget Samen Gezond in De Stad (40 duizend euro) en het Akkoord van Groningen, City of Talent (80 duizend euro). Dit laatste bedrag betreft eveneens deelprogramma 2.1 'Groningen Kennisstad', waardoor het budget binnen dit deelprogramma per saldo met 80 duizend euro stijgt.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
02 Economie en werkgelegenheid	02.1 Groningen Kennisstad	I	80		80			80
04 Welzijn, gezondheid en zorg	04.1 Sociaal klimaat	I	-40		-40			-40
12 College, raad en gebiedsg.werk	12.2 Gebiedsgericht werken	I	-40		-40			-40
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			0	0	0	0	0	0

B04. Gelijk Speelveld

In het meerjarenprogramma Sport is besloten tot een pakket van maatregelen om een aantal knelpunten binnen de sport op te lossen. Extra inkomsten wegens invoering van het Gelijk Speelveld is één van die maatregelen. Door latere invoering ontstaat voor 2017 een incidenteel tekort ad 60 duizend euro. Dit is in de VGR1 2017 gemeld. In de raadsbrief van d.d. 17 mei 2017, nr 6356509 gaven wij aan u een voorstel te doen om dit tekort te dekken uit de incidentele extra vrijval kapitaallasten afschrijving kunstgrasvelden van 10 naar 11 jaar.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
05 Sport en bewegen	05.1 Sportieve infrastructuur	I	-60	-60	0			0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			-60	-60	0	0	0	0

B05. Intensiveringsmiddelen Verplaatsen

Op 21 december 2016 besloot uw raad (nr 6037749) de vrijval van de beschikbare plankosten voor het Stationsgebied Groningen ad 500 duizend euro aan de Algemene Egalisatie Reserve toe te voegen, zodat het bedrag in 2017 weer beschikbaar kan worden gesteld. Voorgesteld wordt om dit bedrag nu te onttrekken aan deze reserve, teneinde uitvoering te geven aan het vastgestelde meerjarenprogramma Verkeer en Vervoer 2017-2020 (nr 6046072). Daarnaast wordt 500 duizend euro van deelprogramma's 7.2 'Openbaar vervoer' en 7.3 'Auto' overgeheveld naar deelprogramma 7.1 'Fiets' waardoor het beschikbare budget voor de uitvoering van de plankosten op 1 miljoen euro komt.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
07 Verkeer	07.1 Fiets	I	1.000		1.000			1.000
07 Verkeer	07.2 Openbaar vervoer	I	-400		-400			-400
07 Verkeer	07.3 Auto	I	-100		-100			-100
12 College, raad en gebiedsg.werk	12.1 College en Raad	I			0		500	-500
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			500	0	500	0	500	0

B06. Intensiveringsmiddelen Wonen

In december 2016 stelde uw raad het meerjarenprogramma Structuurvisie Wonen 2017-2020 vast. Hierin is aangegeven hoe u de jaarlijks beschikbare middelen ad 2 miljoen euro wenst te besteden. Bij het opmaken van de begroting 2017 diende de verdeling over 2016 als uitgangspunt. Met deze begrotingswijziging heralloceren we de middelen, zodat de begroting aansluit bij de door u vastgestelde verdeling. Deze aanpassingen zijn vooral gericht op het verplaatsen van middelen naar o.a. het "Actieplan Sociale Huur" en activiteiten gericht op een versnelling van de woningbouw.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
08 Wonen	08.1 Gezinnen	I	-220		-220			-220
08 Wonen	08.2 Jongerenhuisvesting	I	20		20			20
08 Wonen	08.4 Kwaliteit woningvoorraad	I	150		150			150
08 Wonen	08.5 Betaalbaarheid en beschikbaar	I	50		50			50
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			0	0	0	0	0	0

B07. Onttrekking aan bestemmingsreserve (Co)investeringsfonds Sportaccommodaties

Uw raad heeft als uitvloeisel van het in juni 2016 vastgestelde Meerjarenprogramma Sport en Bewegen 2016-2020 op 29 november 2016 besloten tot de instelling van een bestemmingsreserve (co)investeringsfonds sportaccommodaties. Het budget voor de daaraan gekoppelde subsidieregeling komt jaarlijks beschikbaar uit de vrijval kapitaallasten sportaccommodaties. In de jaarrekening 2016 is deze vrijval (767 duizend euro) door uw raad aan de bestemmingsreserve (Co)investeringsfonds Sportaccommodaties toegevoegd. We hebben voor 2017 een budget nodig van 88 duizend euro. Voorgesteld wordt dit bedrag aan de bestemmingsreserve te onttrekken.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
05 Sport en bewegen	05.1 Sportieve infrastructuur	I	88		88		88	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			88	0	88	0	88	0

B08. Onttrekking aan reserve Extra Beleid voor cofinanciering kennisprojecten

Bij de vaststelling van de gemeentebegroting 2011 besloot uw raad een fonds in het leven te roepen voor de cofinanciering van kennisprojecten op het gebied van energie en healthy ageing. Zowel in 2011 als in 2012 stelde u 500 duizend euro beschikbaar uit Extra beleidsmiddelen. Eind 2013 waren deze middelen door toekenningsbesluiten aan betrokken instellingen geheel verplicht. De gelden zijn toen gestort in de reserve Extra Beleid. De besteding uit deze reserve vond de afgelopen jaren gefaseerd plaats. Er resteert nog een bedrag van 152 duizend euro. Voorgesteld wordt om dit bedrag aan de reserve te onttrekken, zodat het in 2017 nog ingezet kan worden.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
02 Economie en werkgelegenheid	02.1 Groningen Kennisstad	I	152		152		152	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			152	0	152	0	152	0

B09. OZB-afracht aan Fonds Ondernemend Groningen

In de OZB-tarieven voor niet-woningen is een opslag van 6% opgenomen voor het Fonds Ondernemend Groningen (FOG). Op 29 maart jl. (nr 6202374) besloot uw raad de tarieven voor niet-woningen te verlagen. Daardoor vindt er ook een lagere afdracht aan het FOG plaats. Met deze wijziging wordt zowel de OZB-opbrengst als de afdracht aan het fonds met 70 duizend euro aangepast.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
13 Alg. inkomsten en post onvoorz	13.1 Algemene inkomsten en post onv	I	-70	-70	0			0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			-70	-70	0	0	0	0

B10. Toekomstvisie Koopmansplein

De raad van Ten Boer heeft in mei jl. een toekomstvisie voor het Koopmansplein in Ten Boer vastgesteld. Hierbij is besloten om een projectleider aan te trekken die deze toekomstvisie gaat uitwerken. Hiervoor is een budget beschikbaar gesteld van 45 duizend euro. Dit bedrag wordt gedekt door een bijdrage van de provincie Groningen (15 duizend euro) en een bijdrage uit de reserve Ten Boer (30 duizend euro). In de dienstverleningsovereenkomst met Ten Boer is opgenomen dat de genoemde reserve afgeroomd dient te worden op basis van de verhouding 2/3 voor opdrachtgever Ten Boer en 1/3 voor opdrachtnemer Groningen. Dientengevolge stellen wij uw raad aanvullend voor om 15 duizend euro uit de reserve Ten Boer naar de Algemene Egalisatiereserve over te brengen.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
12 College, raad en gebiedsg.werk	12.1 College en Raad	I			0	15	45	-30
14 Overhead en onderst. organisat	14.1 Overhead en ondsteun. organisa	I	45	15	30			30
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			45	15	30	15	45	0

B11. Verwijderen reservemutaties opgeheven reserves

Op 29 maart jl. stelde uw raad het raadsvoorstel 'Eén integraal afwegingsmoment, kader op te nemen bestemmingsvoorstellen jaarrekening' (nr 6164277) vast. Hierin is de opheffing van diverse reserves opgenomen. Met betrekking tot de reserves Verkiezingen, Stimuleringsfonds volkshuisvesting en Wonen boven winkels zijn in de begroting nog mutaties aanwezig. Met deze begrotingswijziging verwijderen we deze mutaties en laten we de bedragen ten gunste dan wel ten laste van de exploitatie komen.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
08 Wonen	08.7 Overig wonen	I	-450	-119	-331	-119	-450	0
11 Stadhuis en stadjer	11.1 Publieke dienstverlening	I	-30		-30	-488	-518	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			-480	-119	-361	-607	-968	0

Verwerking taakstellingen

C01. Bezuiniging directie Inkomensdienstverlening

Door het structureel verlagen van de formatie bij de directie Inkomensdienstverlening met 1 fte wordt een bezuiniging van 82 duizend euro gerealiseerd. Deze mutatie op de salarisbudgetten levert een lastenverlaging op in deelprogramma 14.1 'Overhead en ondersteuning organisatie'. Daarmee kan de taakstelling op deelprogramma 1.2 'Inkomen en armoedeverlichting' worden ingevuld (een taakstelling zit als minbedrag in de begroting, het realiseren daarvan komt als plus tot uiting).

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr. res	Saldo na res. mut
01 Werk en inkomen	01.2 Inkomen en armoedeverlichting	S	82		82			82
14 Overhead en onderst. organisat	14.1 Overhead en ondsteun. organisa	S	-82		-82			-82
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			0	0	0	0	0	0

C02. Realisatie bezuinigingstaakstelling

De directie Inkomensdienstverlening heeft een bezuinigingstaakstelling van 291 duizend euro. Een deel daarvan, zijnde 155 duizend euro, wordt nu structureel opgelost door reductie van de formatie. Daarvan worden de salarislasten binnen deelprogramma 1.2 'Inkomen en armoedebestrijding' met 89 duizend euro verlaagd en binnen deelprogramma 14.1 'Algemene ondersteuning' met 66 duizend euro. Hiermee wordt de taakstelling op deelprogramma 1.2 'Inkomen en armoedebestrijding' ingevuld.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr. res	Saldo na res. mut
01 Werk en inkomen	01.2 Inkomen en armoedeverlichting	S	66		66			66
14 Overhead en onderst. organisat	14.1 Overhead en ondsteun. organisa	S	-66		-66			-66
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			0	0	0	0	0	0

C03. Realisatie taakstelling Vastgoed

Aan de vastgoedorganisatie is een structurele taakstelling opgelegd van 2 miljoen euro. Voor dit jaar verwachten we dat de kosten voor de uitvoering van de accommodatienota en de kosten voor niet-planmatig onderhoud in totaal 141 duizend euro lager uitvallen dan begroot, waardoor het mogelijk is een deel van de taakstelling op deelprogramma 14.1 'Overhead en ondersteuning organisatie' incidenteel te realiseren. Met deze begrotingswijziging effectueren wij dit.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr. res	Saldo na res. mut
04 Welzijn, gezondheid en zorg	04.1 Sociaal klimaat	I	-141		-141			-141
14 Overhead en onderst. organisat	14.1 Overhead en ondsteun. organisa	I	141		141			141
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			0	0	0	0	0	0

C04. Realisatie taakstellingen Vergunningverlening Toezicht en Handhaving

Door het niet-invullen van vacatureruimte binnen de afdeling Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) realiseren we structureel voor 51 duizend euro enkele bezuinigingstaakstellingen uit voorgaande jaren. We verlagen daartoe in deelprogramma 8.2 'Jongerenhuisvesting' het salarisbudget. Realisatie van de taakstelling vindt plaats in deelprogramma 10.1 'Veilige woon- en leefomgeving'.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr. res	Saldo na res. mut
08 Wonen	08.2 Jongerenhuisvesting	S	-51		-51			-51
10 Veiligheid	10.1 Veilige woon- en leefomgeving	S	51		51			51
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			0	0	0	0	0	0

Technische wijzigingen

D01. Actualisering budgetten GGD

De begroting van de GGD is geactualiseerd. De wijzigingen zijn vooral technisch administratief van aard en leiden tot een verbetering van de administratieve hygiëne. Deze wijziging leidt tot een mutatie over diverse programma's heen, maar is budgettair neutraal. De lasten en baten nemen toe met 115 duizend euro. We ontvangen extra baten voor onder meer vergunningshouders. In verband hiermee hebben we onze inzet ook verhoogd en dat leidt tot hogere lasten. Verder is de verantwoording van overhead gecorrigeerd tussen programma 4 Welzijn, gezondheid en zorg en programma 14 Overhead en ondersteuning organisatie. Met deze wijziging zijn de overheadlasten en dekking daarvan via derden neutraal op programma 14 verantwoord.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
04 Welzijn, gezondheid en zorg	04.1 Sociaal klimaat	S	-112	-2554	2.442			2.442
04 Welzijn, gezondheid en zorg	04.2 Passende ondersteuning en zorg	S	-19	-17	-2			-2
14 Overhead en onderst. organisat	14.1 Overhead en ondsteun. organisa	S	246	2.686	-2.440			-2.440
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			115	115	0	0	0	0

D02. Bomenonderhoud scholen

Van diverse scholen zijn gelden verkregen tot een bedrag van 150 duizend euro. Hiervoor worden huidige afstervende bomen vervangen. Daarnaast worden groeiplaatsen aangelegd en ontwateringsmaatregelen genomen. De budgettaire effecten worden door middel van deze begrotingswijziging geregeld.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
09 Onderh & Beheer Openb Ruimte	09.1 Kwaliteit leefomgeving	I	150	150	0			0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			150	150	0	0	0	0

D03. Correctie Kredieten vervangingsinvesteringen en co-investeringsfonds Sport 050 2017

In het raadsvoorstel "Kredieten vervangingsinvesteringen en co-investeringsfonds Sport 050 2017", vastgesteld in de raadsvergadering van 19 april jl. (nr 6256831), zijn in het format van de begrotingswijziging per abuis de reservemutaties als structureel aangemerkt. Deze reservemutaties zijn echter incidenteel. Dat wordt door middel van deze wijziging gecorrigeerd.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
05 Sport en bewegen	05.1 Sportieve infrastructuur	I			0	592	592	0
05 Sport en bewegen	05.1 Sportieve infrastructuur	S			0	-592	-592	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			0	0	0	0	0	0

D04. Detachering en inhuur Publieke dienstverlening

Een tweetal medewerkers van de directie Publieke dienstverlening is voor een jaar gedetacheerd. Voor 2017 bedraagt de opbrengst hiervan 129 duizend euro. Dit bedrag wordt aangewend voor de inhuur van uitzendkrachten.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
11 Stadhuis en stadje	11.1 Publieke dienstverlening	I	129	129	0			0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			129	129	0	0	0	0

D05. Effecten reorganisatie OPSB

Binnen de directie OPSB is een reorganisatie doorgevoerd. De BBV-regelgeving (Besluit Begroting en Verantwoordings) schrijft voor dat de overhead centraal op programma 14 'Overhead en ondersteuning organisatie' wordt begroot. De reorganisatie veroorzaakt hierdoor financiële effecten. Dit vertaalt zich in een stijging van de lasten binnen deelprogramma 14.1 'Overhead en ondersteuning organisatie' met 221 duizend euro en een even grote daling van de lasten op deelprogramma 6.1 'Culturele infrastructuur'.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
06 Cultuur	06.1 Culturele infrastructuur	I	-221		-221			-221
14 Overhead en onderst. organisat	14.1 Overhead en ondsteun. organisa	I	221		221			221
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			0	0	0	0	0	0

D06. Gewijzigde regelgeving kwijtschelding hondenbelasting

Vanaf 2017 dienen we volgens gewijzigde regelgeving in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) de kwijtschelding op hondenbelasting van 81 duizend euro te verantwoorden aan de lastenkant. Tot op heden werden de kwijtscheldingen in mindering gebracht op de baten. Daarom passen we nu de begroting aan.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
13 Alg. inkomsten en post onvoorz	13.1 Algemene inkomsten en post onv	I	81	81	0			0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			81	81	0	0	0	0

D07. Handhaving kinderopvang

Conform overeenkomst voert de directie Stadsontwikkeling met ingang van 1 januari 2017 in opdracht van de directie Maatschappelijke Ontwikkeling de meldings-, registratie- en handhavingstaak voor kinderopvang en peuterspeelzaalwerk uit ingevolge de Wet Kinderopvang. Jaarlijks is hiermee een bedrag gemoeid van 129 duizend euro. Met deze begrotingswijziging wordt dit budget voor 2017 overgeheveld van deelprogramma 3.1 'Onderwijskansen' naar deelprogramma 4.2 'Passende ondersteuning en zorg'. Aan de batenkant van dit deelprogramma stond al een verwachte structurele ontvangst van 81 duizend euro voor de uitvoering hiervan begroot. Met deze begrotingswijziging wordt dit bedrag naar de lastenkant overgeheveld.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
03 Onderwijs	03.1 Onderwijskansen	I	-129		-129			-129
04 Welzijn, gezondheid en zorg	04.2 Passende ondersteuning en zorg	I		129	129			129
04 Welzijn, gezondheid en zorg	04.2 Passende ondersteuning en zorg	S	-81	-81	0			0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			-81	-81	0	0	0	0

D08. Herschikking budgetten Maatschappelijke Ontwikkeling

Met deze begrotingswijziging herschikken we een aantal budgetten gerelateerd aan de directie Maatschappelijke Ontwikkeling. In de eerste plaats betreft dit het begrote budget voor de compensatie van de eigen bijdrage WMO. Via de septembercirculaire 2016 zijn we via de integratie-uitkering Sociaal domein gecompenseerd voor minder opbrengsten uit eigen bijdragen. Dit budget hadden we in eerste instantie begroot aan de lastenzijde, maar behoort aan de batenzijde te staan. Binnen programma 4. 'Welzijn, gezondheid en zorg' leidt dit tot een verlaging van zowel baten als lasten met 545 duizend euro. Ten tweede staat abusievelijk een aantal kostenbudgetten (totaal 400 duizend euro), verbonden met de WIJ-organisatie, aan de batenzijde begroot. Op deelprogramma 4.2 'Passende ondersteuning en zorg' leidt de aanpassing hiervan tot een verlaging van zowel de baten als de lasten.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
04 Welzijn, gezondheid en zorg	04.1 Sociaal klimaat	I	-511		-511			-511
04 Welzijn, gezondheid en zorg	04.2 Passende ondersteuning en zorg	I	-434	-945	511			511
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			-945	-945	0	0	0	0

D09. Herverdeling uitvoeringskosten Sociaal Domein

De uitvoeringsbudgetten voor het Sociaal Domein staan centraal begroot op deelprogramma 4.2 'Passende ondersteuning en zorg'. Met deze wijziging verdelen we deze budgetten over de diverse relevante deelprogramma's. Het gaat in totaal om een bedrag van 910 duizend euro.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
01 Werk en inkomen	01.1 Werk en activering	I	45		45			45
01 Werk en inkomen	01.2 Inkomen en armoedeverlichting	I	136		136			136
02 Economie en werkgelegenheid	02.1 Groningen Kennisstad	I	4		4			4
03 Onderwijs	03.1 Onderwijskansen	I	146		146			146
04 Welzijn, gezondheid en zorg	04.1 Sociaal klimaat	I	385		385			385
04 Welzijn, gezondheid en zorg	04.2 Passende ondersteuning en zorg	I	-910		-910			-910
05 Sport en bewegen	05.1 Sportieve infrastructuur	I	59		59			59
06 Cultuur	06.1 Culturele infrastructuur	I	136		136			136
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			0	0	0	0	0	0

D10. Zaakgericht Werken

Het invoeren van Zaakgericht Werken binnen de afdeling Burgerzaken leidt tot een structurele herschikking van budgetten ad 93 duizend euro: van deelprogramma 14.1 'Overhead en ondersteuning organisatie' naar deelprogramma 11.1 'Publieke dienstverlening'.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr .res	Saldo na res. mut
11 Stadhuis en stadjer	11.1 Publieke dienstverlening	S	93		93			93
14 Overhead en onderst. organisat	14.1 Overhead en ondersteun. organisa	S	-93		-93			-93
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			0	0	0	0	0	0

D11. Implementatie- en frictiekosten Noordelijk Belastingkantoor

In de begroting is voor 2017 een bedrag van 2,655 miljoen euro aan Extra beleidsmiddelen beschikbaar voor de frictiekosten van het Noordelijk Belastingkantoor (NBK). Daarnaast is bij de jaarrekening 2016 besloten de vrijval van 368 duizend euro over te hevelen naar 2017. Het totale budget komt daarmee op 3,023 miljoen euro. In Voortgangsrapportage 2017-2 gaven wij aan dat de hoogte van de project- en implementatiekosten als gevolg van de nog niet afgeronde plaatsingsprocedure nog onzeker was. We verwachten dat een groot deel van de frictiekosten in 2018 worden gemaakt. Uw raad heeft dit project ook aangemerkt als een meerjarig project. Daarom wordt voorgesteld een bedrag van 2,186 miljoen euro over te hevelen naar de reserve Extra beleid en voor 2018 beschikbaar te houden voor dit doel.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
11 Stadhuis en stadjer	11.1 Publieke dienstverlening	I	-2.186		-2.186	2.186		0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			-2.186	0	-2.186	2.186	0	0

D12. Incidentele verlenging NG4 Activiteiten in Brussel

De NG4-leden (de 4 grote noordelijke steden Assen, Emmen, Leeuwarden en Groningen) hebben besloten om de gezamenlijke NG4 activiteiten in Brussel te verlengen met de periode van juni 2017 tot juni 2018. De lasten die hiermee gepaard gaan, betreffen een bedrag van 40 duizend euro in zowel 2017 als 2018. Een kwart van de jaarlijkse lasten, ad 10 duizend euro, komt ten laste van het programma G-kwadraat. Het resterende bedrag ad 30 duizend euro brengen we op grond van besluitvorming door de NG4-leden bij hen in rekening.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
02 Economie en werkgelegenheid	02.1 Groningen Kennisstad	I	30	30	0			0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			30	30	0	0	0	0

D13. Inhuur project Noordelijk Belastingkantoor (NBK)

Door incidentele werkzaamheden ten behoeve van de oprichting van het NBK vindt er meer inhuur plaats. Hiermee is een bedrag van 160 duizend euro gemoeid. Voorgesteld wordt deze kosten te dekking uit een bijdrage van de projectbegroting van het NBK. Gevolg hiervan is dat zowel de lasten als baten op het deelprogramma 11.1 'Publieke dienstverlening' met dit bedrag worden verhoogd.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
11 Stadhuis en stadjer	11.1 Publieke dienstverlening	I	160	160	0			0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			160	160	0	0	0	0

D14. Bijstelling nominale compensatie

Bij de bepaling van de budgetten wordt rekening gehouden met loon- en prijsontwikkelingen. Directies worden daarvoor uit de algemene middelen gecompenseerd. In de begroting en bij VGR1 zijn verwachte ontwikkelingen verwerkt voor onder meer CAO-ontwikkelingen prijsmutaties. Op basis van de huidige cijfers wordt de compensatie neerwaarts bijgesteld. Zowel de loon- als prijsmutatie neemt af. In totaal gaat het om 0,29 procent. De totale bijstelling hebben wij berekend op 694 duizend euro. Dit bedrag halen wij van directies terug. Dat leidt tot een afname van de lasten op diverse programma's. Voor deelprogramma 12.1 'College en raad' leidt deze ontwikkeling tot een verhoging op concernposten.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
01 Werk en inkomen	01.1 Werk en activering	S	-1		-1			-1
01 Werk en inkomen	01.2 Inkomen en armoedeverlichting	S	-38		-38			-38
02 Economie en werkgelegenheid	02.4 Overig econ en werkgelegenheid	S	-14		-14			-14
03 Onderwijs	03.1 Onderwijskansen	S			0	-21		-21
03 Onderwijs	03.2 Voorkomen schooluitval	S	-2		-2			-2
04 Welzijn, gezondheid en zorg	04.1 Sociaal klimaat	S	-71		-71	-37		-108
05 Sport en bewegen	05.1 Sportieve infrastructuur	S	-28		-28			-28
05 Sport en bewegen	05.2 Jeugd in Beweging en Ruim Baan	S			0	-5		-5
06 Cultuur	06.1 Culturele infrastructuur	S	-17		-17	-58		-75
09 Onderh & Beheer Openb Ruimte	09.1 Kwaliteit leefomgeving	S	-54		-54			-54
10 Veiligheid	10.1 Veilige woon- en leefomgeving	S	-3		-3			-3
11 Stadhuis en stadje	11.1 Publieke dienstverlening	S	-20		-20			-20
12 College, raad en gebiedsg.werk	12.1 College en Raad	S	682		682			682
14 Overhead en onderst. organisat	14.1 Overhead en ondst. organisa	S	-313		-313			-313
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			121	0	121	-121	0	0

D15. Inventarisatie beeldbepalende en karakteristieke panden

In 2017 heeft onze gemeente van de Nationaal Coördinator Groningen (NCG) een bijdrage ontvangen van 25 duizend euro voor de inventarisatie van beeldbepalende en karakteristieke panden. Deze middelen gaan we voor het beoogde doel inzetten. Met deze begrotingswijziging brengen we de lasten en baten ter begroting.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
08 Wonen	08.6 Cultuurhistorie en archeologie	I	25	25	0			0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			25	25	0	0	0	0

D16. KCC uitvoering werkzaamheden Groningen Bereikbaar

Het Klant Contact Centrum (KCC) voert werkzaamheden uit voor Groningen Bereikbaar. Hiervoor huurt het KCC personeel in en ontvangt daarvoor een vergoeding. Hiermee is een bedrag van 20 duizend euro gemoeid. Met deze begrotingswijziging verhogen we de baten en lasten op deelprogramma 11.1 'Publieke dienstverlening'.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
11 Stadhuis en stadje	11.1 Publieke dienstverlening	I	20	20	0			0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			20	20	0	0	0	0

D17. Meeropbrengst bouwleges

Zoals in Voortgangsrapportage 2017-I is aangegeven, verwachten wij dit jaar een meeropbrengst op de bouwleges van 900 duizend euro. Om de bouwvragen te kunnen afhandelen, ook in relatie tot de complexere regelgeving, moet er extra personeel worden ingehuurd.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
08 Wonen	08.7 Overig wonen	I	900	900	0			0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			900	900	0	0	0	0

D18. Meeropbrengst leges Burgerzaken

In verband met de hogere afgifte van met name rijbewijzen en reisdocumenten stijgen de leges met 583 duizend euro. Hiervan dient 386 duizend euro te worden afgedragen aan het Rijk. Om de extra werkzaamheden uit te voeren, wordt hiervoor ook extra personeel ingezet (197 duizend euro). Per saldo stijgen binnen deelprogramma 11.1 'Publieke dienstverlening' zowel de lasten als de baten incidenteel met 583 duizend euro.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev. res	Onttr. res	Saldo na res. mut
11 Stadhuis en stadjer	11.1 Publieke dienstverlening	I	583	583	0			0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			583	583	0	0	0	0

D19. Wijziging wettelijke regelgeving doorbelastingen

In de doorbelasting van afdelingslasten- en baten aan (deel)programma's is een aantal wijzigingen doorgevoerd. Met deze wijziging wordt onder meer de begroting aangepast aan de veranderde rijksregelgeving. De verantwoordingsregels houden in dat alle lasten en baten afzonderlijk en volledig op taakvelden, en daarmee ook op de programma's in onze gemeentebegroting, moeten worden verantwoord. Daarnaast mogen interne verrekeningen niet leiden tot het opblazen van de begroting (lasten versus baten). De begroting was nog niet geheel conform de rijksregels opgesteld. Het corrigeren daarvan leidt tot een verlaging van de lasten en de baten met 19,6 miljoen euro, per saldo budgettair neutraal. Dit heeft geen effect op de kostendeckendheid van de tarieven. Verder zijn de verdeelsleutels voor de toerekening aan de programma's gewijzigd. In de primitieve begroting waren nog oude verdeelsleutels gebruikt. Deze zijn geactualiseerd. Dat leidt tot een gewijzigde verdeling over de programma's, per saldo budgettair neutraal. Tot slot is nog een fout hersteld. In de begroting was abusievelijk een bedrag van 3,3 miljoen euro toegerekend aan programma 14 'Overhead en ondersteuning organisatie'. Dit betreft evenwel geen overhead en wordt daarom gecorrigeerd naar programma 6 'Cultuur'.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev. res	Onttr. res	Saldo na res. mut
01 Werk en inkomen	01.1 Werk en activering	I	-710	-808	98			98
01 Werk en inkomen	01.2 Inkomen en armoedeverlichting	I	-330		-330			-330
01 Werk en inkomen	01.1 Werk en activering	S	-1.871	-1.800	-71			-71
01 Werk en inkomen	01.2 Inkomen en armoedeverlichting	S	306	-59	366			366
02 Economie en werkgelegenheid	02.1 Groningen Kennisstad	S	3		4			4
02 Economie en werkgelegenheid	02.2 Aantrekkelijke stad	S	108	112	-4			-4
02 Economie en werkgelegenheid	02.4 Overig econ en werkgelegenheid	S	80		80			80
03 Onderwijs	03.1 Onderwijskansen	I		640	-640			-640
03 Onderwijs	03.1 Onderwijskansen	S	202	-12	214			214

03 Onderwijs	03.2 Voorkomen schooluitval	S	-36	-35	-1	-1
04 Welzijn, gezondheid en zorg	04.1 Sociaal klimaat	I	870		870	870
04 Welzijn, gezondheid en zorg	04.1 Sociaal klimaat	S	-3.348	-2.784	-565	-565
04 Welzijn, gezondheid en zorg	04.2 Passende ondersteuning en zorg	S	-507	80	-587	-587
05 Sport en bewegen	05.1 Sportieve infrastructuur	I	-147		-147	-147
05 Sport en bewegen	05.1 Sportieve infrastructuur	S	297	-5	301	301
06 Cultuur	06.1 Culturele infrastructuur	S	3.405	-11	3.416	3.416
07 Verkeer	07.4 Parkeren	S	-10		-10	-10
08 Wonen	08.1 Gezinnen	S	87		87	87
08 Wonen	08.2 Jongerenhuisvesting	S	2		2	2
08 Wonen	08.4 Kwaliteit woningvoorraad	S	1		1	1
08 Wonen	08.7 Overig wonen	S	204		204	204
09 Onderh & Beheer Openb Ruimte	09.1 Kwaliteit leefomgeving	S	-99	-111	12	12
09 Onderh & Beheer Openb Ruimte	09.2 Afvalinzameling en -verwerking	S	6	1	7	7
10 Veiligheid	10.1 Veilige woon- en leefomgeving	S	7		7	7
11 Stadhuis en stadje	11.1 Publieke dienstverlening	I	709		709	709
11 Stadhuis en stadje	11.1 Publieke dienstverlening	S	-1.127	-418	-709	-709
12 College, raad en gebiedsg.werk	12.1 College en Raad	S	-75		-75	-75
13 Alg. inkomsten en post onvoorz	13.1 Algemene inkomsten en post onv	S	-374	-58	-316	-316
14 Overhead en onderst. organisat	14.1 Overhead en ondsteun. organisa	I	-434	126	-560	-560
14 Overhead en onderst. organisat	14.1 Overhead en ondsteun. organisa	S	-16.818	-14.461	-2.357	-2.357
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			-19.604	-19.604	0	0

D20. Overheveling budget Bestuurlijke vernieuwing

In de begroting is het budget voor Bestuurlijke vernieuwing ad 26 duizend euro opgenomen op deelprogramma 14.1 'Overhead en ondersteuning organisatie'. Dit budget hoort thuis op deelprogramma 12.1 'College en Raad'. Met deze wijziging wordt dit geëffectueerd.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr .res	Saldo na res. mut
12 College, raad en gebiedsg.werk	12.1 College en Raad	I	26		26			26
14 Overhead en onderst. organisat	14.1 Overhead en ondsteun. organisa	I	-26		-26			-26
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			0	0	0	0	0	0

D21. Samenvoeging restanten armoedebudget

De budgetten voor armoedebelief staan op dit moment op diverse deelprogramma's. Om de sturing op de budgetuitputting te verbeteren, is het wenselijk dat het nog niet-ingezette deel van het budget ad 275 duizend euro wordt samengevoegd op deelprogramma 1.2 'Inkomen en armoedeverlichting'. Met deze begrotingswijziging effectueren we dit.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr .res	Saldo na res. mut
01 Werk en inkomen	01.1 Werk en activering	I	-12		-12			-12
01 Werk en inkomen	01.2 Inkomen en armoedeverlichting	I	238		238			238
02 Economie en werkgelegenheid	02.1 Groningen Kennistad	I	-1		-1			-1
03 Onderwijs	03.1 Onderwijskansen	I	-40		-40			-40
04 Welzijn, gezondheid en zorg	04.1 Sociaal klimaat	I	-105		-105			-105
04 Welzijn, gezondheid en zorg	04.2 Passende ondersteuning en zorg	I	-27		-27			-27
05 Sport en bewegen	05.1 Sportieve infrastructuur	I	-16		-16			-16
06 Cultuur	06.1 Culturele infrastructuur	I	-37		-37			-37
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			0	0	0	0	0	0

D22. Stedelijk Investeringsfonds (SIF)

Voor stedelijke investeringen beschikken we over de reserve Stedelijk Investeringsfonds (SIF) die zijn oorsprong vindt in nog niet uitgegeven middelen voor toekomstige projecten. Ook in 2017 vinden er bestedingen plaats die verrekend moeten worden met deze reserve. Daarnaast zijn er mutaties als gevolg van afwikkeling van bepaalde projecten. Het gaat om het terugstorten van 156 duizend euro inzake voorfinanciering van het Uitvoeringsprogramma Binnenstad, een onttrekking van 500 duizend euro inzake Wijkvernieuwingprojecten, het terugdraaien van een onttrekking van 200 duizend euro inzake Pomphoes, een storting van 52 duizend euro in verband met de afboeking van de balanspost Rotte Kiezen Gelkingestraat 44, een onttrekking van 100 duizend euro inzake Toren Natuurmonumenten Onlanden, een storting van 2,05 miljoen euro inzake realisatie nieuwbouw huisvesting culturele instellingen Ebbingekwartier, een onttrekking van 200 duizend euro inzake Oosterhamrikzone Variantanalyse en tenslotte een onttrekking van 165 duizend euro inzake Renovatie tribune Esserberg welke aan de reserve Esserberg wordt toegevoegd. Deze stortingen en onttrekkingen leiden tot wijzigingen in diverse deelprogramma's.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr .res	Saldo na res. mut
05 Sport en bewegen	05.1 Sportieve infrastructuur	I			0	165		165
06 Cultuur	06.1 Culturele infrastructuur	I	-2.050		-2.050			-2.050
07 Verkeer	07.6 Overig verkeer	I	44		44			44
08 Wonen	08.1 Gezinnen	I	500		500		500	0
08 Wonen	08.6 Cultuurhistorie en archeologie	I	-200		-200		-200	0
08 Wonen	08.7 Overig wonen	I		52	-52	2.258	365	1.841
09 Onderh & Beheer Openb Ruimte	09.1 Kwaliteit leefomgeving	I	100		100		100	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			-1.606	52	-1.658	2.423	765	0

D23. Storting in reserve Extra Beleid voor aanpak gladheid gele stenen

In de begroting is 320 duizend euro aan Extra beleidsmiddelen beschikbaar voor de aanpak gladheid gele stenen in de binnenstad. Omdat gekozen is voor een wijziging in de aanpak (van opruwen oude stenen naar het leggen van nieuwe stenen) is de prognose dat dit jaar 200 duizend euro niet wordt uitgegeven. We stellen voor om dit bedrag in de reserve Extra Beleid te storten, zodat het voor het beoogde doel beschikbaar blijft.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr .res	Saldo na res. mut
09 Onderh & Beheer Openb Ruimte	09.1 Kwaliteit leefomgeving	I	-200		-200	200		0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			-200	0	-200	200	0	0

D24. Aanvullend krediet huisvesting Noordelijk Belastingkantoor

Uw raad heeft op 19 april 2017 een krediet beschikbaar gesteld van 951 duizend euro exclusief BTW voor de huisvesting van het Noordelijk Belastingkantoor aan de Trompsingel. In dit specifieke geval is de BTW voor onze gemeente een kostenpost. Het krediet dient daarom te worden opgehoogd met 21%. De structurele lasten zijn gedekt door huuropbrengsten van het Noordelijk Belastingkantoor. Voorgesteld wordt deze technische wijziging door te voeren door een aanvullend krediet beschikbaar te stellen van 200 duizend euro. Het totale krediet komt daarmee uit op 1,151 miljoen euro. De kapitaallasten behorende bij dit aanvullend krediet bedragen 18 duizend euro.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
14 Overhead en onderst. organisat	14.1 Overhead en ondsteun. organisa	I	18	18	0			0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			18	18	0	0	0	0

Begrotingswijziging investering

Aanvullend krediet huisvesting Noordelijk Belastingkantoor

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo te activeren
14 Overhead en onderst. organisat	14.1 Overhead en ondsteun. organisa	I	200		-200
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			200	0	-200

D25. Subsidie maatschappelijke begeleiding vluchtelingen, asielzoekers en statushouders

Voor de maatschappelijke begeleiding van vluchtelingen, asielzoekers en statushouders ontvangt de gemeente jaarlijks een bijdrage van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA). Deze bijdrage wordt als subsidie doorverstrekkt aan Humanitas. Deze geldstromen (370 duizend euro) staan op dit moment op deelprogramma 4.1 'Sociaal klimaat'. Teneinde de verschillende activiteiten op het gebied van vluchtelingen, asielzoekers en statushouders (VAS) gebundeld op een deelprogramma te verantwoorden, hevelen we de ontvangsten van het COA en de subsidieverstrekking aan Humanitas in de begroting structureel over naar deelprogramma 4.2 'Passende ondersteuning en zorg'. Op basis van actuele informatie verwachten we jaarlijks een bijdrage van in totaal 840 duizend euro. Derhalve verhogen we de baten en lasten in 2017 met 470 duizend euro. Vanaf 2018 nemen we in de begroting structureel het bedrag van 840 duizend euro op.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr. .res	Saldo na res. mut
04 Welzijn, gezondheid en zorg	04.1 Sociaal klimaat	I	-370	-370	0			0
04 Welzijn, gezondheid en zorg	04.2 Passende ondersteuning en zorg	S	840	840	0			0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			470	470	0	0	0	0

D26. Subsidiebudgetten

Door de invoering van de subsidiemodule in DaFinci kwam aan het licht dat enkele subsidies niet volgens geldende wet- en regelgeving in de begroting zijn opgenomen. Om dit te herstellen, hevelen we 15 duizend euro over van deelprogramma 6.1 'Culturele infrastructuur' naar deelprogramma 6.2 'Deelname aan cultuur'. Daarnaast hebben we rijksbijdrage ontvangen voor Onderwijs Achterstandenbeleid van 90 duizend euro, waarvan wordt voorgesteld die in te zetten voor de ophoging van het subsidiebudget op deelprogramma 3.1 'Onderwijskansen'.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr .res	Saldo na res. mut
03 Onderwijs	03.1 Onderwijskansen	S	90	90	0			0
06 Cultuur	06.1 Culturele infrastructuur	S	-15		-15			-15
06 Cultuur	06.2 Deelname aan cultuur	S	15		15			15
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			90	90	0	0	0	0

D27. Uitdiensttreding gedetacheerde medewerker

Vanwege de uitdiensttreding van een gedetacheerde medewerker bij afdeling Burgerzaken dalen de personeelslasten en daarmee ook de detacheringsvergoeding (81 duizend euro).

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr .res	Saldo na res. mut
11 Stadhuis en stadjer	11.1 Publieke dienstverlening	I	-81	-81	0			0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			-81	-81	0	0	0	0

D28. Verantwoording detacheringsopbrengsten SW-medewerkers

In de primitieve begroting zijn de detacheringsopbrengsten voor de SW-medewerkers op deelprogramma 1.1 'Werk en activering' als bate opgenomen. Abusievelijk maken ook de interne detacheringsopbrengsten hiervan onderdeel uit. Dit veroorzaakt ten onrechte een opblaaseffect in de begroting. Met deze begrotingswijziging passen we dit aan.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr .res	Saldo na res. mut
01 Werk en inkomen	01.1 Werk en activering	I	-3.002	-3.002	0			0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			-3.002	-3.002	0	0	0	0

D29. Verdeling inkomsten dwanginvordering

In de begroting staan voor 400 duizend euro baten uit dwanginvordering met betrekking tot afvalstoffenheffing, rioolheffing, parkeerbelasting en precariobelasting centraal geraamd op deelprogramma 11.1 (Publieke dienstverlening). Met deze begrotingswijziging gaan we deze baten incidenteel aan de inhoudelijke deelprogramma's toekennen. Vanaf 1 januari 2018 gaat de afdeling Belastingen samen met Hefpunt over in het Noordelijke Belastingkantoor, waarbij de begroting op deze nieuwe situatie wordt ingericht. Daarom betreft dit een incidentele wijziging.

Programma	Deelprogramma	I/ S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr. res	Saldo na res. mut
07 Verkeer	07.4 Parkeren	I		85	-85			-85
09 Onderh & Beheer Openb Ruimte	09.1 Kwaliteit leefomgeving	I		158	-158			-158
09 Onderh & Beheer Openb Ruimte	09.2 Afvalinzameling en -verwerking	I		149	-149			-149
10 Veiligheid	10.1 Veilige woon- en leefomgeving	I		8	-8			-8
11 Stadhuis en stadjer	11.1 Publieke dienstverlening	I		-400	400			400
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			0	0	0	0	0	0

D30. Verschuiving WIJ-budget

Bij de voorbereiding op de verzelfstandiging van de stichting WIJ zijn de budgetten geïnventariseerd en herschikt. Het budget op deelprogramma 4.2 'Passende ondersteuning en zorg' wordt hiertoe aan de lastenkant met 1,107 miljoen euro verlaagd en verdeeld over de diverse relevante deelprogramma's.

Programma	Deelprogramma	I/ S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr. res	Saldo na res. mut
01 Werk en inkomen	01.1 Werk en activering	S	55		55			55
01 Werk en inkomen	01.2 Inkomen en armoedeverlichting	S	166		166			166
02 Economie en werkgelegenheid	02.1 Groningen Kennisstad	S	4		4			4
03 Onderwijs	03.1 Onderwijskansen	S	177		177			177
04 Welzijn, gezondheid en zorg	04.1 Sociaal klimaat	S	468		468			468
04 Welzijn, gezondheid en zorg	04.2 Passende ondersteuning en zorg	S	-1.107		-1.107			-1.107
05 Sport en bewegen	05.1 Sportieve infrastructuur	S	71		71			71
06 Cultuur	06.1 Culturele infrastructuur	S	165		165			165
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			0	0	0	0	0	0

D31. Werken voor derden

Bij het opstellen van de begroting is het niet mogelijk om ramingen op te nemen die naar individuele opdrachtgevers zijn gespecificeerd. Daarom worden voor de dienstverlening aan derden indicatieve budgetten en opbrengsten opgenomen. Op basis van actuele informatie worden de ramingen voor projecten werken voor derden nu neerwaarts aangepast. Verder zijn enkele projecten naar aanleiding van bevindingen van de accountant omgezet in investeringsprojecten. Het betreft onder andere de projecten Oostelijke Ringweg, herontwikkelen van locaties en aardbevingen. In totaal gaat het om een bijstelling van 735 duizend euro. De hiervoor benodigde kredieten zijn reeds aanwezig.

Programma	Deelprogramma	I/ S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr. res	Saldo na res. mut
14 Overhead en onderst. organisat	14.1 Overhead en ondsteun. organisa	I	-735	-735	0			0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			-735	-735	0	0	0	0

D32. Wijziging bijdrage directies aan duurzaamheidsprojecten Gresco

In het raadsbesluit d.d. 31 mei 2017 nr 6j 'Gresco, integrale aanpak 24 gebouwen' heeft uw raad besloten om voor de uitvoering van fase 1 een krediet beschikbaar te stellen van 3,116 miljoen euro. Onderdeel van deze investeringen zijn energiebesparende maatregelen voor de Oosterpoort. Voor deze energiebesparende maatregelen is ook een krediet aangevraagd. Hierdoor is abusievelijk tweemaal krediet aangevraagd voor dezelfde investeringen. Daarnaast wordt een deel van de maatregelen ten behoeve van de sportaccommodaties later in de tijd uitgevoerd. In de oorspronkelijke kredietverlening was daarmee geen rekening gehouden. Met deze begrotingswijziging herstellen wij deze administratieve fouten en stellen wij uw raad voor het verleende krediet met 1,391 miljoen euro te verlagen naar 1,725 miljoen euro. Als gevolg hiervan moet ook de exploitatiebegroting worden aangepast. De kredietaanpassing heeft een verlaging van de op programma 08 Wonen kapitaallasten tot gevolg van 30 duizend euro. De dekking van die kapitaallasten wijzigt daarmee ook. Dit leidt tot een verlaging van de rentebaten met 9 duizend euro en tot een lagere onttrekking aan de gevormde bekleemde reserve "Gresco aanpak 24 gebouwen" met 21 duizend euro. Ter bekostiging van de kapitaallasten heeft uw raad deze bekleemde reserve ingesteld, te voeden met een bijdrage uit het onderhoudsplan 2017. Door de correctie valt de besparing op de lasten dit jaar 360 duizend euro lager uit dan aanvankelijk geraamd. De dotatie aan de reserve vermindert daarmee met hetzelfde bedrag. In het oorspronkelijke voorstel was de verlaging van de lasten volledig verantwoord op programma 14 Overhead en ondersteuning organisatie. Daarvan wordt nu 135 duizend ten laste van programma 5 Sport en bewegen gebracht.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo do vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
05 Sport en bewegen	05.1 Sportieve infrastructuur	I	-135		-135			-135
08 Wonen	08.7 Overig wonen	I	-30	-9	-21	-360	-21	-360
14 Overhead en onderst. organisat	14.1 Overhead en ondersteun. organisa	I	495		495			495
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			330	-9	339	-360	-21	0

Begrotingswijziging investering Gresco, integrale aanpak 24 gebouwen

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo te activeren
08 Wonen	08.7 Overig wonen	I	-1.391		1.391
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			-1.391	0	1.391

D33. Pilot vrijwilligersmakelaar

In oktober 2017 hebben wij uw raad per brief geïnformeerd over de eindrapportage en evaluatie van de pilot vrijwilligersmakelaar bij sportverenigingen (collegebrief met kenmerk 6580417). Zoals in deze brief vermeld hebben wij besloten de inzet van de vrijwilligersmakelaar met een jaar te verlengen tot 1 oktober 2018. De kosten van voortzetting van de pilot bedragen 40 duizend euro. Via deze begrotingswijziging stellen wij u voor de benodigde middelen voor het jaar 2017 ad 20 duizend euro te dekken uit het participatiebudget. Dit leidt in de gemeentebegroting 2017 tot een lastenstijging van 20 duizend euro binnen deelprogramma 5.1 'Sportieve infrastructuur' en een lastendaling van 20 duizend euro binnen deelprogramma 1.1 'Werk en activering'. Voor de benodigde middelen in 2018 ad 20 duizend euro hebben wij u in de collegebrief al geïnformeerd deze te dekken uit het gebiedsbudget stadsdeel West. Via het raadsvoorstel begrotingswijzigingen 1e kwartaal 2018 zullen wij u hiertoe een separate begrotingswijziging voorleggen.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
01 Werk en inkomen	01.1 Werk en activering	I	-20		-20			-20
05 Sport en bewegen	05.1 Sportieve infrastructuur	I	20		20			20
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			0	0	0	0	0	0

Samenvatting van begrotingswijzigingen Deel I

Programma	Programma2	1. Lasten	2. Baten	3. Stort.reserves	4. Onttr.reserve	Eindtotaal
01	Werk en inkomen	-4.739.509	5.669.079		-150.000	779.570
02	Economie en werkgelegenheid	445.935	-141.505		-152.000	152.430
03	Onderwijs	408.001	-682.902	-21.000		-295.901
04	Welzijn, gezondheid en zorg	-4.834.799	3.137.197	-37.000	0	-1.734.602
05	Sport en bewegen	148.510	64.842	160.000	-88.265	285.087
06	Cultuur	1.478.393	-27.964	-58.000	-59.000	1.333.429
07	Verkeer	533.500	-85.071			448.429
08	Wonen	1.070.239	-849.279	2.178.913	-281.000	2.118.873
09	Onderh & Beheer Openb Ruimte	-96.886	-346.079	200.000	-100.000	-342.965
10	Veiligheid	55.484	-8.000			47.484
11	Stadhuis en stadjer	-1.749.851	6.849	1.698.000	518.000	472.998
12	College, raad en gebiedsg.werk	193.000		15.000	-545.000	-337.000
13	Alg. inkomsten en post onvoorz	-363.000	47.000			-316.000
14	Overhead en onderst. organisat	-17.655.563	15.043.731			-2.611.832
Eindtotaal		-25.106.546	21.827.898	4.135.913	-857.265	0

DEEL II: Begrotingswijzigingen ter kennisname

01. Ontwikkeling Museum aan de A

Bij de jaarrekening 2016 is de vrijval van incidentele middelen Extra beleid voor het Noordelijk Scheepvaartmuseum ad 100 duizend euro overgeheveld naar 2017. Deze middelen willen we nu inzetten voor de dekking van de plankosten die tijdens de opstartfase van het project 'Ontwikkeling Museum aan de A' worden gemaakt.

Programma	Deelprogramma	I/S	Lasten	Baten	Saldo vr res. mut	Toev.res	Onttr.res	Saldo na res. mut
06 Cultuur	06.1 Culturele infrastructuur	I	100		100			100
06 Cultuur	06.2 Deelname aan cultuur	I	-100		-100			-100
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING			0	0	0	0	0	0